

Sygn. akt IV RC 91/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Wieliczce IV Wydział Rodzinny i Nieletnich

Przewodniczący: SSR Paweł Styrna

Protokolant: sekr. sądowy Rita Kasprzyk

po rozpoznaniu w dniu 29.06.2017 w Wieliczce

na rozprawie

sprawy z powództwa K. C. (1)

przeciwko małoletniemu K. C. (2) reprezentowanemu przez matkę I. C.

o obniżenie alimentów

oraz

z powództwa małoletniego K. C. (2) reprezentowanego przez matkę I. C.

przeciwko K. C. (1)

o podwyższenie alimentów

I. oddała powództwo o obniżenie alimentów,

II. oddała powództwo o podwyższenie alimentów,

III. nie obciąża stron kosztami postępowania.

.

Sygnatura akt IV Rc 91/17

UZASADNIENIE

wyroku z 29 czerwca 2017r.

Powód K. C. (1) wniósł o obniżenie alimentów w wysokości 500 zł, do kwoty 200 zł, płatnych na rzecz małoletniego pozwanego K. C. (2) reprezentowanego przez matkę I. C., a określonych w wyroku Sądu rejonowego w Wieliczce z dnia 16 marca 2017r. w sprawie IV Rc 3/17. W uzasadnieniu powód wskazał, że powodem wytoczeni powództwa jest obniżenie jego dotychczasowych dochodów z średniej kwoty(...)zł do kwoty (...) zł. Do jego stałych wydatków należą zaś raty kredytu konsolidacyjnego w wysokości (...)zł, ubezpieczenie (...) zł, abonament telefoniczny (...) zł, wydatki na leki (...) zł. Powód wskazał również, że jest całkowicie niezdolny do pracy, co zostało stwierdzone przez lekarz orzecznika ZUS z (...)oraz (...) Zespół (...) o Niepełnosprawności w O..

Matka małoletniego pozwanego K. (...)wniósł o oddaleni powództwa i złożyła pozew wzajemny domagając się podwyższenia alimentów na małoletniego, z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 2000 zł miesięcznie. W uzasadnieniu wskazała, że małoletni K. C. (2) znajduje się obecnie w niedostatku, nie może zaspokoić podstawowych potrzeb

życiowych, na niej spoczywa ciężar wychowania i opieki syna; wskazała także, że dziecko wymaga leczenia ortopedycznego, choruje przewlekle na alergie i zapalenia płuc.

Nieoporne było, że małoletni K. C. (2) jest synem K. C. (1) i I. (...). Wyrokiem z dnia 16 marca 2017r. w sprawie IV 3/17, Sąd Rejonowy w Wieliczce obniżył alimenty należne K. C. (2) z kwoty 2000 zł, na kwotę 500 zł. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 26 kwietnia 2017r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Orzeczeniem lekarza orzecznika (...) z (...) K. czapła uznany został za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia (...), stwierdzono również, że nie jest on zdolny do samodzielnej egzystencji. (...) Zespół (...) o (...) w O., orzeczeniem z dnia (...)stwierdził, że K. C. (1) jest niepełnosprawny w stopniu znacznym i jest niezdolny do pracy, wymaga stałej lub długotrwałej pomocy innej osoby. W związku z tym decyzją z (...) (...) przyznała K. C. (1) rentę miesięczną w kwocie (...) zł.

K. C. (1) zaciągnął pożyczkę w (...) Bank (...) w kwocie(...) zł, z terminem spłaty na luty (...); miesięczne raty wynoszą(...)zł.

K. C. (1) utrzymuje się tylko z renty, nie posiada żadnego majątku, nie pobiera innych świadczeń w postaci zapomóg lub zasiłków, mieszka z siostrą i ojcem, z którymi prowadzi wspólne gospodarstwo domowe.

Dowód:

Zeznania K. C. (1) K-45,

Decyzja (...) K-8,

Pismo z (...) Bank (...) z (...) K-14,

Orzeczenia lekarskie K-16,

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności K-17,

Dokumentacja medyczna K-18- 20.

Małoletni K. C. (2) mieszka razem z matką, która sprawuje nad nim pieczę i trojgiem rodzeństwa w wynajętym domu w L., miesięczny koszt wynajmu wynosi 3000 zł. Dodatkowo płatne są media, których koszt miesięczny to 1500-1600 zł. N wyżywienie matka małoletniego wydaje około 500 zł. Małoletni K. C. (2) pozostaje w stałym leczeniu (...) Publicznego Zespołu (...) w W. w poradniach alergologicznej, laryngologicznej, rehabilitacyjnej, okulistycznej i stomatologicznej, rozpoznano u niego także naczynioruchowe i uczuleniowe zapalenie nosa oraz przewlekle choroby migdałków podniebiennych i migdała gardłowego, został też skierowany na dzienny oddział rehabilitacyjny z rozpoznaniem koślawych stóp. Dziecko uczęszcza do szkoły podstawowej w L., dobrze się uczy, nie sprawia problemów wychowawczych.

U I. (...)rozpoznano zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa zastępowane chorobami naczyń mózgowych chorobami dróg oddechowych.

Dowód:

częściowo zeznania I. C. K-44,

Zaświadczenia i informacje o uczniu K-36-38,

Umowy najmu K-39-42,

Dokumentacja medyczna K-27 -34.

Wiarygodne były dowody z dokumentów przedstawionych przez strony tj. decyzje i orzeczenia (...), (...) Zespołu (...) o Stopniu Niepełnosprawności, zaświadczenia z banku, umowy najmu, a także dokumentacja medyczna przedstawiona przez strony; dokumenty te były czytelne, podpisane, a żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności ani treści.

Wiarygodne dla Sadu były zeznania K. C. (1), którego relacja praktycznie w całości była potwierdzona dowodami z dokumentów, po za tym odpowiadał on na zadawane pytania jednoznacznie i rzeczowo, co wzmacniało wiarygodność jego relacji.

Sad uznał za wiarygodne zeznania I. C. jedynie w części, potwierdzonej dowodami z dokumentów oraz w zakresie, w jakim zeznała o wydatkach na wyżywienie małoletniego syna. W pozostałym zakresie jej relacja była niewiarygodna, jako sprzeczna z zasadami doświadczenia życiowego. W szczególności wątpliwości budzą wskazywane przez matkę małoletniego miesięczne wydatki na rozrywkę małoletniego tj. zielona szkoła, kino, wyjścia do muzeum i filharmonii, które według twierdzeń strony powodowej wynoszą blisko 700 zł. Wątpliwe są także średnie miesięczne wydatki na ubranie dla dziecka szacowane na kwotę 300 zł, gdyż I. C. nie potrafiła wyjaśnić nawet w przybliżeniu, jaką garderobę kupuje za ta kwotę. Należy też zauważyć, że podręczniki szkole dzieci obecnie otrzymują za darmo, nieuzasadnione są więc deklarowane przez powódkę wydatki na przybory szkolne i książki w kwocie 450 zł rocznie. Pomimo twierdzeń I. C., że na opiekę lekarską wydaje 150 zł miesięcznie, a na rehabilitację dziecka 400 zł rocznie, nie przedstawiła na ta okoliczność żadnych rachunków lub innych dowodów podważających te koszty. Z dokumentacji medycznej zaś dołączonej do pozwu o podwyższenie alimentów, wynika, że małoletni K. C. (3) korzysta z publicznej opieki zdrowotnej, która jest bezpłatna.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania były dwa powództwa, pierwsze K. C. (1) o obniżenie obowiązku alimentacyjnego, drugie zaś małoletniego K. C. (2) o podwyższenie alimentów. Powództwa te wymagają odmiennego omówienia.

Zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Podkreślić przy tym należy, że w doktrynie prawa i orzecznictwie sądów zgodnie przyjmuje się, że zmiana stosunków powinna mieć charakter istotny, tzn. powinna w sposób znaczący kształtować sytuację majątkową stron stosunku prawnego. Jak jednak zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z 26.3.1969 r., III CRN 54/69, przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 kro, należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowych i majątkowych stron.

Odnosząc powyższe do powództwa K. C. (1) o obniżenie alimentów należy zauważyć, że kwota alimentów (500 zł) należnych małoletniemu K. C. (2), została ustalona przed Sądem Rejonowym w Wieliczce w wyroku z dnia z dnia 16 marca 2017r. w sprawie IV Rc 3/17, a więc niewiele ponad dwa miesiące, przed wniesieniem pozwu będącego przedmiotem niniejszego postępowania. W dacie wydania wyroku w sprawie IV Rc 3/17 powód dysponował już orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w O. z (...) oraz orzeczeniem lekarza orzecznika (...) w którym ustalono jego niezdolność do pracy oraz znaczny stopień niepełnosprawności. Tak więc, pomiędzy datą orzeczenia wydanego w sprawie IV Rc 3/17, a datą wniesienia pozwu przez K. C. (1) w niniejszym postępowaniu, nie nastąpiła na tyle istotna zmiana stosunków w zakresie możliwości zarobkowych powoda, która uzasadniałaby zmianę wyroku wydanego w sprawie IV Rc 3/17 i obniżenie wysokości alimentów obciążających zobowiązanego. Co prawda ZUS w decyzji z (...) przyznał powodowi niższą rentę ((...)zł), niż świadczenie rehabilitacyjne wypłacane do tego czasu, jednakże różnica w wysokości tych świadczeń nie uzasadnia zmiany wyroku wydanego dwa miesiące wcześniej. Dlatego też Sąd oddalił powództwo K. C. (1) o obniżenie alimentów.

Przechodząc do powództwa małoletniego K. C. (2) reprezentowanego przez matkę I. C. o podwyższenie alimentów, wyjaśnić należy, że również do tego roszczenia zastosowanie znajduje dyspozycja art. 138 kro, z modyfikacją

wynikającą z art. 133 § 1-§3 kro, zgodnie, z którym rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. W okolicznościach niniejszej sprawy, nie powinno, więc budzić wątpliwości, że K. C. (1) jest zobligowany do alimentowania swojego syna K. C. (2), który z uwagi na swój wiek i obowiązek szkolny nie jest zdolny do samodzielnej egzystencji. Zakres świadczenia alimentacyjnego został zaś określony w art. 135 § 1 kro i zgodnie z tym przepisem zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przesłanka usprawiedliwionych potrzeb pozwala dostosować rozstrzygnięcie o alimentach do indywidualnych potrzeb uprawnionego na poziomie przeciętnej stopy życiowej populacji, w której żyje i funkcjonuje dziecko. W toku przewodu sądowego w niniejszej sprawie, ustalono odwołując się także do zasad doświadczenia życiowego, że I. C. wydaje na zaspokojenie bieżących potrzeb małoletniego syna kwotę, co najmniej 1000 zł miesięcznie. Wskazana kwota zaspokaja takie podstawowe potrzeby dziecka jak wyżywienie, a z pewnością także ubranie, przybory szkolne. Są to, więc niezbędne wydatki mieszczące się na poziomie przeciętnej stopy życiowej w aglomeracji (...). Koszty utrzymania dziecka to także opłaty za media tj. woda, gaz, energia elektryczna, z których korzysta mieszkając wspólnie z rodziną, a bez których obecnie trudno wyobrazić sobie normalne funkcjonowanie. Należy jednak zauważyć, że wydatki przeznaczane na ten cel przez I. C. (3000 zł czynsz najmu, 1500 zł opłaty za media, razem 4500 zł), w znacznym stopniu wykraczają po za standardowe koszty utrzymania mieszkania w K. i zdolności zarobkowe zarówno jej, jak i ojca małoletniego powoda, co budzi poważne wątpliwości w zakresie rzeczywistych dochodów matki dziecka. W świetle, bowiem ujawnionych przez I. C. dochodów, nie jest ona w stanie pokryć wskazanych wydatków związanych z utrzymaniem domu. Wątpliwości zaś co do pozostałych deklarowanych przez matkę powoda wydatków na utrzymanie syna, zostały przedstawione w części dotyczącej oceny wiarygodności jej zeznań. Druga z przesłanek kształtujących zakres świadczenia alimentacyjnego zgodnie z treścią art. 135 § 1 kro tj. zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, oznacza status materialny, realny do osiągnięcia przy dołożeniu przez zobowiązanego należytej staranności z wykorzystaniem posiadanej wiedzy i umiejętności oraz zasobów majątkowych. Z cytowanego przepisu *expilite* wynika, że o wysokości obowiązku alimentacyjnego, decydują możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanego, a nie tylko deklarowana sytuacja materialna. Ustalając, więc wartość alimentów Sąd uwzględnia możliwe do uzyskania dochody przez zobowiązanego, należycie dbającego o swoje interesy. Jak zaś ustalono w niniejszym postępowaniu pozwany wzajemnie K. C. (1) jest obecnie niezdolny do wykonywania pracy zarobkowej, ze względu m.in. na znaczny stopień niepełnosprawności; od 5 maja 2017r. otrzymuje świadczenie rentowe w kwocie 1769 zł, po za tym nie ma innych dochodów ani majątku. W tej sytuacji, w ocenie Sądu, kwota alimentów obciążających zobowiązanego, w wysokości 500 zł, jest adekwatna do jego możliwości zarobkowych i majątkowych, jednocześnie umożliwi zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb dziecka. Oczywiście nie gwarantuje to pokrycia wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem małoletniego, dlatego w kosztach tych powinna partycypować także matka dziecka I. C., która co prawda, nigdzie nie pracuje, ale deklarując kłopoty zdrowotne, przyznała jednocześnie, że nie podejmowała do tej pory żadnych starań o uzyskanie świadczeń z (...).

Sąd miał także na uwadze dyspozycje art. 135 § 2 kro, zgodnie, z którym, wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego. W niniejszej jednak sprawie nie może ująć uwagi, że małoletni ma obecnie 11 lat i nie wymaga całodobowej opieki matki, chociaż oczywiście konieczne jest bieżące sprawowanie nad nim pieczy; pozwany ojciec zaś, ze względu na swoją sytuację zdrowotną nie jest w stanie uzyskać innych dochodów po za rentą i w związku z tym, z przyczyn od niego niezależnych nie może płacić wyższych alimentów niż 500 zł miesięcznie.

Wskazane wyżej okoliczności wykluczają więc zmianę wyroku z 16 marca 2017r. IV Rc 3/17 w zakresie żądania podwyższenia świadczenia alimentacyjnego, dlatego też Sąd również i to powództwo oddalił.

Sąd stosując art. 100 kpc, nie obciążył stron kosztami postępowania, mając na uwadze ich sytuację materialną i życiową.